

СТУДЕНТСЬКИЙ
ВІСНИК

IT STEP

2023

ВИПУСК

2

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ПРИВАТНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ХАРКІВСЬКИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ «ШАГ»**

**СТУДЕНТСЬКА РАДА
ПЗВО «ХАРКІВСЬКИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ШАГ»**

СТУДЕНТСЬКИЙ ВІСНИК IT STEP

Випуск № 2/2023

Харків – 2023

УДК 332.1(477)

С 53

*Рекомендовано Вченою радою Приватного закладу вищої освіти
«Харківський технологічний університет «ШАГ»*

Протокол № 6 від 30.11.2023 р.

**Студентський вісник IT STEP Приватного закладу вищої освіти
С 53 “Харківський технологічний університет “Шаг”: збірник наукових
праць. – Харків:ШАГ, 2023. – Вип. 2. – 95 с.**

Редакційна колегія: *Дудник О.В., кандидат економічних наук, доцент,
ректор ПЗВО “Харківський технологічний університет “ШАГ”;
(головний редактор);
Зайцев В.Є., доктор технічних наук, професор кафедри інформаційних
систем та технологій
Колпаченко Н.М., кандидат економічних наук, доцент,
завідувачка кафедри менеджменту;
Макушенко Т.В. кандидат технічних наук, доцент, проректор
ПЗВО “Харківський технологічний університет “ШАГ”;
Пономарева Н.С., кандидат педагогічних наук,
завідувачка кафедри інформаційних технологій;
Голованова М.А., кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту;
Майборода М.М., кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту;
Щербань О.Д., кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту;
Сердечний В. С., викладач кафедри інформаційних технологій;
Горшков О. М., викладач кафедри інформаційних технологій;
Москаленко П. П., викладач кафедри інформаційних технологій;
Мотрич А.О, голова студентського наукового товариства ХТУ “ШАГ”*

УДК 332.1(477)

Адреса редакції:

Україна, 61010, м. Харків, вул. Малом'ясницька, 9/11

E-mail: itstep.q.center@gmail.com

*Приватний заклад вищої освіти “Харківський
технологічний університет “ШАГ”, 2023
Колектив авторів, 2023*

ВПЛИВ ПРОЦЕСУ ЦИФРОВІЗАЦІЇ НА РОЗВИТОК ФІНАНСОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ¹

THE INFLUENCE OF THE DIGITALIZATION PROCESS ON THE DEVELOPMENT OF FINANCIAL TECHNOLOGIES

ВОДОЛАЗЬКИЙ К.О., СОКОЛ Е.В.,
СЕЛЕГЕЙ О.П., студенти

Державний біотехнологічний університет
Науковий керівник: НАКІСЬКО О.В., к.е.н., доцент
Державний біотехнологічний університет
Харків, Україна

Анотація. Стаття присвячена аналізу впливу цифровізації та розвитку фінансових технологій в світі та окреслення подальших шляхів розвитку даного процесу в контексті побудови інноваційних фінансових відносин в Україні. Окреслено основні сучасні тенденції розвитку цифрових фінансових технологій у світі. Виокремлено окремі особливості розвитку FinTech в Україні. Запропоновано заходи з розвитку цифрових фінансових технологій в Україні та зі створення середовища для інновацій у фінансовому секторі.

Ключові слова: цифровізація, фінанси, фінансові послуги, FinTech, стратегія розвитку.

Abstract. The article is devoted to the analysis of the impact of digitization and the development of financial technology in the world and the outline of further ways of developing this process in the context of building innovative financial relations in Ukraine. The main modern trends in the development of digital financial technologies in the world are outlined. Individual features of FinTech development in Ukraine are highlighted. Measures to develop digital financial technologies in Ukraine and to create an environment for innovation in the financial sector are proposed.

Keywords: digitalization, finance, financial services, FinTech, development strategy.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Цифровізація сприяє розвитку інновацій та покращенню доступності фінансових послуг для різних груп населення, але також ставить перед собою завдання забезпечення безпеки та ефективного регулювання у цьому швидкозмінному середовищі. Цифровізація є ключовим драйвером розвитку фінансових технологій, прискорюючи доступ до послуг, оптимізуючи операційні процеси та сприяючи інноваційному створенню ефективних та персоналізованих фінансових рішень. Впровадження цифрових технологій, таких як штучний інтелект та блокчейн, піднімає рівень безпеки та надійності фінансових транзакцій, що стає важливим фактором в епоху швидкого технологічного розвитку. Крім того, цифрові рішення дозволяють FinTech-компаніям адаптуватися до змінних потреб клієнтів, розширюючи сферу впливу та конкурентоспроможність в глобальному фінансовому середовищі.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питаннями впливу процесу цифровізації на фінанси присвячено праці Л. Богріновцевої, Л. Вотинцевої, М. Гарькуши, А. Глазової, І. Єніної, Н. Кетової, І. Коваля, О. Кухтіна, Дж. Менша, Т. Орехової, О. Павука, В. Паульмана, М. Рубцової, І. Чуницької та інших. Однак, незважаючи на наявність наукових досліджень з даної проблематики, перелік невирішених завдань залишається досить широким, що потребує подальшого вивчення.

¹ Дослідження виконано в межах реалізації грантового проєкту «Цифровізація бізнес-процесів та фінансових технологій: європейський досвід для України» (DBPROFINTECH) (№ 101127664).

Формулювання цілей статті. Метою статті є визначення ступеня впливу цифровізації на розвиток фінансових технологій в світі та окреслення подальших шляхів розвитку даного процесу в контексті побудови інноваційних фінансових відносин в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Цифровізація в сфері фінансів суттєво перетворює традиційні принципи їх розвитку, спрощуючи доступ до послуг, підвищуючи ефективність операцій та змінюючи спосіб взаємодії з фінансовими установами. Використання цифрових технологій сприяє розвитку новаторських продуктів, включаючи криптовалюти, і збільшує рівень фінансової включеності в суспільстві. Одночасно, виникають нові виклики, пов'язані з кібербезпекою та захистом особистої інформації, які вимагають удосконалення регуляторного середовища.

Дослідження Чуницької І. та Богріновцевої Л. дають змогу виділити два основні етапи впливу цифрових технологій на розвиток фінансового ринку:

1) Період після світової фінансової кризи в 2008 році, коли банки змушені були адаптуватися до нового світу. Для них регулятори посилили вимоги до капіталу, запровадили нові стандарти управління ризиками й більш суворі вимоги до виконання процедур ідентифікації клієнтів та процедур протидії відмиванню грошей. Інтернет став поширеним явищем, з'явилися та набули популярності смартфони і мобільні додатки і не тільки в розвинених країнах світу, почали поширюватися швидкими темпами соціальні мережі. Збільшилась трудова міграція через що зросли обсяги грошових переказів, а малий та середній бізнес почав шукати альтернативні шляхи для фінансування власної діяльності;

2) Період сьогодення, який характеризується світовою нестабільністю: пандемія коронавірусу COVID-19 та війна, які продемонстрували стрімкий злет обсягів електронної комерції й попиту на онлайн-продукти на фінансовому ринку.

Аналіз відкритих джерел інформації та практики розвитку цифрових фінансових технологій дає змогу виділити ключові сучасні тенденції у їх розвитку у світі:

- розширення блокчейн-технологій: криптовалюти, зокрема Bitcoin, продовжують мати інтерес як інвесторів, так і корпорацій; зростання DeFi-проектів, які надають фінансові послуги без традиційних посередників;
- зростання використання мобільних платіжних додатків та послуг, таких як Apple Pay, Google Pay та інших;
- використання штучного інтелекту для аналізу великих обсягів фінансових даних для прийняття рішень;
- використання автоматизованих систем для надання фінансових порад та управління портфелем;
- розробка новітніх методів та технологій для захисту фінансових даних від кібератак та шахрайства;
- розвиток ринків Peer-to-Peer, зростання популярності платформ, що забезпечують прямі фінансові транзакції між користувачами;
- зміни в законодавстві для врегулювання та сприяння розвитку, FinTech-компаній;
- збільшення зусиль для забезпечення доступу до фінансових послуг для тих, хто раніше був виключений з цього процесу.

Варто констатувати, що ринок фінансових технологій продовжує змінюватися відповідно до технологічного розвитку та змін у суспільних потребах.

В Україні визначено стратегічний напрямок для сприяння розвитку та активізації впровадження цифрових технологій у фінансовий сектор завдяки довготерміновому плану, розробленому Національним банком України. Цей план, який називається «Стратегія розвитку фінтеху в Україні до 2025 року» [6], є ключовим документом, що визначає принципи та компоненти стабільної, FinTech-екосистеми. Він фокусується на стійкому розвитку інновацій, розвитку безготівкової економіки та підвищенні фінансової грамотності серед споживачів та бізнесу з метою будівництва інноваційного фінансового ринку з великомасштабною фінансовою включеністю та зручними, безпечними та доступними продуктами та сервісами.

Втім, практика розвитку фінансових технологій в Україні свідчить про їх відставання від

задекларованих стратегічних засад і має ряд специфічних особливостей розвитку. Аналіз цих особливостей і недоліків дав нам змогу розробити напрями та окреслити заходи розвитку цифрових фінансових технологій в Україні та створення середовища для інновацій у фінансовому секторі (рис. 1).

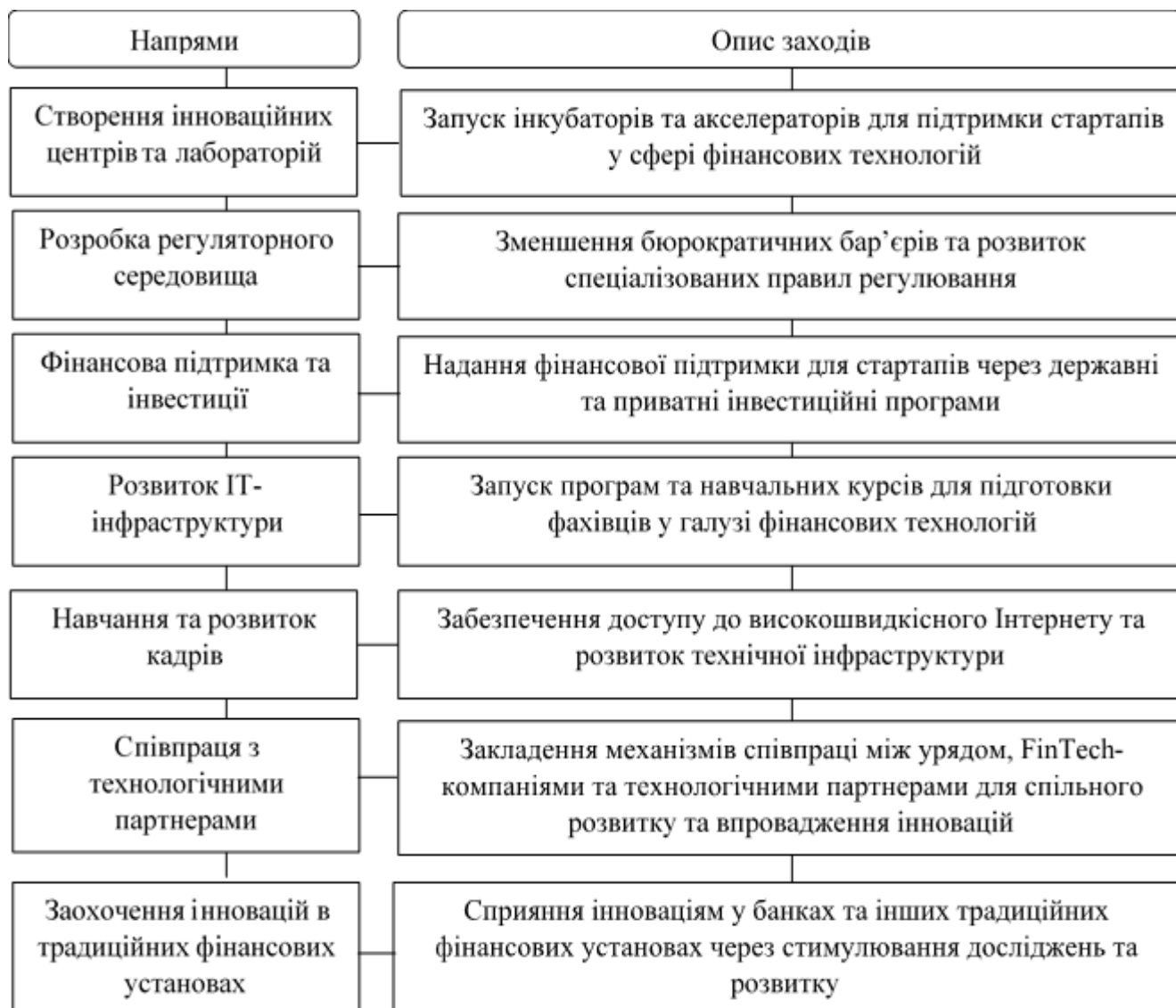

Рис. 1. Заходи з розвитку цифрових фінансових технологій в Україні та зі створення середовища для інновацій у фінансовому секторі

Вважаємо, що окреслені заходи системно спрямовані на створення умов для сталого розвитку цифрових фінансових технологій в Україні та підтримки інновацій в фінансовому секторі.

Висновки. Отже, цифрова трансформація у фінансовій галузі значно переформатує звичайні підходи до їхнього розвитку, забезпечуючи спрощений доступ до сервісів, підвищуючи ефективність операцій та змінюючи спосіб взаємодії з фінансовими установами. Міжнародний ринок фінансових технологій продовжує змінюватися відповідно до технологічного розвитку та змін у суспільних потребах. В свою чергу, процес цифровізації фінансових технологій в Україні відстає від тенденцій розвинених країн світу. Заходи розвитку цифрових фінансових технологій в Україні мають включати такі напрями: створення інноваційних центрів та лабораторій; розробка регуляторного середовища; фінансова підтримка та інвестицій; розвиток іт-інфраструктури; навчання та розвиток кадрів; співпраця з технологічними партнерами; заохочення інновацій в традиційних фінансових установах.

Література.

1. Крюкова І.О., Руденко С.В., Накісько О.В. Цифровізація як інструмент забезпечення сталого обліку. Науковий журнал «Причорноморські економічні студії». 2022. № 77. С. 178-184. DOI: <https://doi.org/10.32782/bses.77-29>.
2. Павленко Л.І. Фінансові технології: розвиток і регулювання. Економіка і суспільство. 2017. № 13. С. 1193-1200.
3. Руденко С., Погрібняк Д. Бухгалтерський облік в умовах цифровізації. Вісник Хмельницького національного університету. 2021. № 1. С. 265-269. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2021-290-1-46>.
4. Семенов А.Ю., Кривич Я.М., Цирулик С.В. FinTech технології: суть, роль і значення для економіки країни. Вісник Одеського національного університету імені І.І. Мечникова. Серія: Економіка. 2018. Вип. 2(67). Т. 23. С. 100-105.
5. Стратегія розвитку фінтеху в Україні до 2025 року. URL: https://bank.gov.ua/admin_/article/uploads/Strategy_finteh2025.pdf?v=4.13.
6. Сундук Т.Ф., Бабенко-Левада В.Г., Скорба О.А., Чорновол А.О. Щодо розвитку цифрових технологій в фінансовому секторі (український кейс). Академічні візії. 2023. Вип. 17. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/253>.
7. Чуницька І., Богрінцевца Л. Вплив цифрових технологій на розвиток фінансового ринку України. Економіка та суспільство. 2023. Вип. 49. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-49-60>.

References.

1. Kriukova, I.O., Rudenko, S.V., Nakis'ko, O.V. (2022). Tsyfrovizatsiia iak instrument zabezpechennia staloho obliku [Digitization as a tool for ensuring sustainable accounting]. Naukovyj zhurnal «Prychornomors'ki ekonomichni studii», 77, 178-184. DOI: <https://doi.org/10.32782/bses.77-29>.
2. Pavlenko, L.I. (2017). Finansovi tekhnolohii: rozvytok i rehuliuвання [Financial technologies: development and regulation]. Ekonomika i suspil'stvo, 13, 1193-1200.
3. Rudenko, S., Pohribniak, D. (2021). Bukhhalters'kyj oblik v umovakh tsyfrovizatsii [Accounting in conditions of digitization]. Visnyk Khmel'nyts'koho natsional'noho universytetu, 1, 265-269. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2021-290-1-46>.
4. Semenov, A.Yu. Kryvych, Ya.M., Tsyrulyk, S.V. (2018). FinTech technologies: the nature, role and importance for the economy of the country [FinTech technologies: essence, role and significance for the country's economy]. Visnyk Odes'koho natsional'noho universytetu imeni I.I. Mechnykova. Serii: Ekonomika, 2(67), 100-105.
5. Fintech development strategy in Ukraine until 2025. URL: https://bank.gov.ua/admin_/article/uploads/Strategy_finteh2025.pdf?v=4.13.0 (accessed: 11.11.2023).
6. Sunduk, T.F., Babenko-Levada, V.H., Skorba, O.A., Chornovol, A.O. (2023). Schodo rozvytku tsyfrovyykh tekhnolohij v finansovomu sektori (ukrains'kyj kejs) [Regarding the development of digital technologies in the financial sector (Ukrainian case)]. Akademichni vizii, 17, Available at: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/253> (accessed: 11.11.2023).
7. Chunya's'ka, I., Bohrinovtseva, L. (2023). Vplyv tsyfrovyykh tekhnolohij na rozvytok finansovoho rynku Ukrainy [The influence of fin tech on the development of the financial market of Ukraine]. Ekonomika ta suspil'stvo, 49. Available at: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-49-60> (accessed: 11.11.2023).

